

Emoce v těhotenství a po porodu: unikátní výzkum zmapoval přirozené změny emocí u těhotných žen

9.4.2025 - | Filozofická fakulta UK

Otázky, na které studie odpovídá:

- Jak se proměňují emoce během těhotenství a v době po porodu?
- Ve které fázi těhotenství jsou ženy zpravidla emočně vyrovnanější a prožívají pozitivnější emoce?
- Ve které fázi těhotenství stoupá hladina negativních emocí?
- Je křivka emocí odlišná u prvorodiček a vícerodiček?
- Má na emoční prožívání matky v těhotenství vliv pohlaví dítěte?
- Jak se mění křivka pozitivních emocí během těhotenství a po porodu?
- Jaké jsou typické vzorce úzkosti, stresu a symptomů deprese v průběhu těhotenství?

Hlavní zjištění z výzkumu:

- U všech sledovaných emocí (pozitivní emoce, negativní emoce, vnímaný stres, symptomy deprese a úzkosti) dochází během perinatálního období ke komplexním změnám, tj. křivky emocí mají složitější průběh s více vrcholy nebo propady.
- Negativní emoce a úzkost byly nejintenzivnější v prvním trimestru a během těhotenství postupně slábly. S blížícím se porodem hladiny negativních emocí, stresu a symptomů deprese narůstaly, ale během prvních týdnů po porodu opět klesaly.
- Křivka symptomů deprese v těhotenství opisovala tvar písmena U – vyšší hladiny byly zaznamenány v raném a pozdním těhotenství, nejnižší ve druhém trimestru.
- Druhý trimestr se z hlediska emočního prožívání jeví jako nejpříznivější období těhotenství – hladina negativních emocí klesá a křivka pozitivních emocí dosahuje vrcholu.
- Emoční křivky se však liší u prvorodiček a vícerodiček. Nárůst negativních emocí s blížícím se porodem zažívaly zejména prvorodičky. Symptomy deprese po porodu klesly u vícerodiček, u prvorodiček však zůstaly na podobné úrovni jako v době kolem porodu. Úzkost byla u vícerodiček nejvyšší na začátku těhotenství a během celého perinatálního období postupně klesala, zatímco u prvorodiček hladiny úzkosti fluktovaly a nejnižší úroveň dosahovaly ve druhém trimestru.
- Tvar křivky stresu byl u prvorodiček a vícerodiček shodný, vícerodičky však vykazovaly trvale vyšší hladiny stresu během celého perinatálního období.
- Ženy očekávající chlapce měly v průběhu celého perinatálního období mírně vyšší hladinu stresu.

Studie:

Mgr. et Mgr. Lea Takács, Ph.D.

<https://www.ff.cuni.cz/2025/04/emoce-v-tehotenstvi-a-po-porodu-unikatni-vyzkum-zmapoval-prirozen-e-zmeny-emoci-u-tehotnych-zen>